

FESTIVALSKA

NOVINE

55. PULA FESTIVAL IGRANOG FILMA
19. - 26. 7. 2008.
FILM POD KOŽOM

BROJ 3
PONEDJELJAK, 21. SRPNJA 2008.

**NIJE KRAJ VINKA BREŠANA
DALIBOR MATANIĆ OTKRIVA LIČKE TAJNE
PREDSTAVLJEN DOMAĆI OCJENJIVAČKI SUD**

Impressum Festivalskih novina

Ravnateljica Festivala
Zdenka Višković-Vukić

Umjetnički ravnatelj
Zlatko Viđačković

Producentica
Tanja Miličić

Tajnica uprave
Sanela Omanović

Voditelj popratnih programa
Branka Benčić, Marko Zdravković-Kunac, Svetlana Barać,
Zvonimir Rumboldt, Marko Rojnić

Produkcija zabavnog programa
Ela Poljarević

Odnosi s gostima
Suzana Požgaj

Voditeljica financija
Tamara Brčić

Za nakladnika
Zdenka Višković-Vukić

Glavni urednik festivalskih publikacija
Zlatko Viđačković

Urednik Festivalskih novina
Boško Picula

Redakcija:
Dubravka Lampalov, Ana Miljanić, Nicole Vojak,
Ivica Gunjača

Službeni fotografi Festivala
Hassan Abdelghani, Slaven Radolović, Dejan Štifić,
Igor Levak

Grafička urednica
Irena Musić

Pomoćnica grafičke urednice
Ivana Antić

Prijelom
Dora Badruina

Tehnička podrška
Ivica Šuran, Gabrijel Erman, Tomislav Erman

Voditelj marketinga
Duško Simićić

Urednik web stranica
Goran Ivanišević

Glasnogovornik Festivala
Hrvoje Pukšec

Voditelj Press centra
Ivica Gunjača

Tisak
Novi list

Sav materijal objavljen u Festivalskim novinama
dostupan je i na web adresi www.pulafilmfestival.hr

Nakladnik:
Pula Film Festival
Laginjinina 5, p.p. 29
52100 Pula, Hrvatska
tel: ++ 385 52 393 321
fax: ++ 385 52 393 320
www.pulafilmfestival.hr
info@pulafilmfestival.hr

**NAGLASCISI SA SVEČANOG OTVORENJA
55. FESTIVALA IGRANOG FILMA U PULI**

**Gospodari Arene i –
gospodar prstenova**

Gledatelji u prepunoj Areni prisjetili su se 55 godina Festivala, doznali njegovu najbližu budućnost te nazočili dodjeli posebne nagrade Christopheru Leeju

“Dobra večer”, uobičajeni je pozdrav na Svečanom otvorenju Festivala igranog filma u Puli, ali ne kada ga izgovori Christopher Lee. Ugledni britanski glumac, interpret niza nezaboravnih filmskih likova, obratio se nazočnim posjetiteljima u Areni primajući posebnu festivalsku nagradu za životni doprinos filmskoj umjetnosti koju mu je uručio gradonačelnik Pule Boris Miletić. Osvrnuvši se na lik čarobnjaka Sarumana kojega je tumačio u trilogiji Gospodar prstenova stekavši milijune novih obožavatelja, visoki je gost istaknuo da je napokon postao “gospodar prstenova” zahvaljujući statueti nagrade izrađene u obliku pulske Arene. Prisjetivši se svojih ranijih boravaka u Hrvatskoj, Lee je ocijenio i povijesnu ulogu “Hrvata iz Kumrovcu”, ju-

goslavenskog predsjednika Josipa Broza Tita kroz njegovu antifašističku borbu i otpor Staljinu 1948. Christophera Leeja, kako je rekao, osobito su se dojmile hrvatske prirodne ljepote, poglavito Brijunsko otočje gdje se na Vangi sreo s hrvatskim predsjednikom Stjepanom Mesićem pod čijim se visokim pokroviteljstvom Festival održava. Sam je Festival otvorio pulski gradonačelnik Boris Miletić izrazivši zadovoljstvo što je dan prije Pula dobila obnovljeno Kino Valli, dok se kao izaslanik ministra kulture mr. sc. Bože Biškupića publici obratio i ravnatelj Uprave za izvedbene umjetnosti i audiovizualnu djelatnost ministarstva kulture u Vladi Republike Hrvatske Srećko Šestan. Filmskim platnom u Areni izmjenjivali su se inserti kolaža sjećanja na filmske trenutke

koji su proteklih desetljeća proslavili Festival u Puli, a posjetitelji Arene odgledali su i nastup plesnog studija Zaro sa solistima, koreografkinjom Aleksandrom Mišić i Ognjenom Vučinićem te odslušali klapu Teran iz Trviža koja je izvela hrvatsku himnu. Kroz program Svečanog otvorenja gledatelje je vodio par Nina Kaić i Damir Markovina evocirajući vlastite filmske i – pulske uspomene. Nakon spektakularnog vatrometa, publika je vidjela i prvi film u Nacionalnom natjecateljskom programu *Buick Riviera* redatelja Gorana Rušinića koji se zajedno s ekipom filma naklonio nazočnima na kraju projekcije. Nakon prvog domaćeg gospodara Arene ove godine, sljedećih dana stižu novi...

DRUGI FILM U NACIONALNOM PROGRAMU 55. FESTIVALA IGRANOG FILMA U PULI: KINO LIKA

Drama u režiji Dalibora Matanića o troje stanovnika izolirana planinskoga sela čije osobne tragedije ne dotiče referendum o ulasku u Europsku uniju, nastala je prema zbirci priča Kino Lika Damira Karakaša, a scenarij potpisuju Dalibor Matanić i Milan Živković.

Sadržaj:

Izolirano planinsko selo jedini je dom mladog nogometaša (Krešimir Mikić), škrtog seljaka (Ivo Gregurević) i pretile djevojke (Areta Ćurković). Opterećeni osobnim problemima, troje seljana ni ne obraćaju pozornost na referendum o ulasku zemlje u Europsku uniju. Izvrsni mladi nogometaš, koji je iz nehata ubio majku, ne želi se priključiti bogatom stranom klubu iskušavajući očevu ljubav. I dok njegova sumještanica očajnički želi ljubavnika, škrti seljak otkriva što zapravo vodi k istinskoj bijedi...

REDATELJ DALIBOR MATANIĆ: OTKRIVENA JE LIČKA TAJNA

Predstavljajući svoj film, u šali ste rekli kako se nadate da vas se roditelji nakon gledanja filma Kino Lika neće odreći. Čini se da sugestivnost vašeg filma počiva i na osobnoj i na umjetničkoj interpretaciji ličkoga mentaliteta: prikazali ste snažnu pomaknutost ljudi toga kraja.

Koliko god da je teško bilo snimanje Kina Lika, lakoća koju sam osjećao radeći ovaj film ustvari počiva na tome što u Lici sve razumijem: prenosio sam impresije koje sam kao dijete u Lici imao. Svi likovi koje vidite u ovome filmu su realni – nismo

ih izmišljali, oni doista postoje: nisam izmaštao te lokalne tipove koji se tuku – mi smo napravili zabavu, to se dogodilo, pa bi onda mi krenuli snimati. Zvuči nevjerojatno ali je tako. Kad sam vidio kako su pomaknuti izvan / iza kamere, onda sam ih bacio naprijed u prvi plan. Kada ljudi žive u nekom kraju gdje su osamljeni, a to je ovdje ključna stvar, kad im stigne neki život sa strane, primjerice naša filmska ekipa, oni nekako pozitivno polude. Mi smo im dali malo života svojim snimanjem, a oni našem filmu svoju životnost. Svo to zelenilo, ta priroda i osama može biti psihički relaksirajuća, ali može biti i strahovito naporna, i gotovo da daje prokletstvo filmskome liku, primjerice liku Olgi koja bi, da živi u nekom gradu - svoj problem svakako riješila drukčije, daleko od spoznaje da pripada tom kraju. Nisam htio raditi film o redikulima, kao što recimo Kusturica radi priče o redikulima koji su jako zabavni za zapadnu Europu. Radio sam film o pravim ljudima – nitko tko poznaje Liku, neće osporiti istinitost ovoga filma.

Želite li možda reći da je ovim filmom otkrivena tajna o Lici?

Da. Kada boravim na inozemnim festivalima, i kada srećem Hrvate koji ne žive u Hrvatskoj, vrlo često slušam razmišljanja i pitanja zbog čega, recimo, Zagreb prikazujemo na takav način, kad je on, kažu, lijepi austrougarski grad i slično. Radi se samo o tomu jesu li ljudi spremni prihvatiti istinu. Znam da će moji roditelji, a porijeklom sam iz Like, prihvatiti ovaj film. Radi se dakle, o tomu, želimo li imati idealiziranu sliku o sebi ili ne. Upravo to kao redatelj pokušavam raskrinkati: ovdje je i lijepo i ružno i divno i mučno... Sve to postoji.

Zbog čega film Kino Lika nazivate intimnim?

Da budem iskren, u ovaj je film uvršteno mnogo

detalja koje poznajem iz Like, izvan Like, iz mog iskustva, iz tuđih iskustava i života. Zato ovaj film nazivam intimnim. Jer, ne može se u scenariju predvidjeti sve ono što će tijekom posla navirati: mnogo se toga osvjetljava unutar glumačkoga procesa, tijekom snimanja, a da ne kažem koliko se toga tek otvori u procesu montaže. To su prelijepi stvari i silno mi je drago kada ljudi prepoznaju te momente, situacije, odnose, detalje, u krajnjoj liniji - film. Stvarno želim filmom uznemiriti ljude, pokrenuti ih, da ne budu *flah*, da se ne utopimo u masu prosječnosti, ali, da ne bi bilo nesporezuma, nisam autor koji želi to postići neakvom šok terapijom, nego na razini prepoznavanja vlastite intime i emocije, kroz estetiku. Dakle, pokrenuti ljude iznutra, i naći njihov kod po kojem reagiraju da ne bi ostali ravnodušni nakon gledanja Kina Lika.

IVO GREGUREVIĆ: O VREMENU FILMSKOM I REALNOM

Potječete iz podneblja gdje žive ljudi tvrdoga mentaliteta. Je li vam, uz vaše imponantno filmsko iskustvo, i to pomoglo u oblikovanju lika tvrdoga i krutoga ličkog čovjeka kojeg igrate u filmu Kino Lika?

Iz kraja sam koji veoma nalikuje Lici: ljudi isto govore, imaju slična imena, prezimena, običaje... Tako da u tom prostoru nisam puno tražio mjesto za karakter kojeg tumačim. Izabrao sam ono što sam već znao, pa mi je bilo ustvari vrlo jednostavno napraviti lik tog tvrdog, krutog oca obitelji. Vjerujem da je uzrok takvih naravi njihova sklonost oporosti, upravo oporost – i zbog teških situacija u kojima žive, i zbog vremena koja su kakva jesu: moja filmska priča vrti se oko toga kada će pasti kiša, jer o kiši ovisi hoćemo li imati vode za život. Ali naravno, Damir Karakaš je napisao lik kojeg tumačim, tog tvrdog čovjeka, ali je isto tako dao život i likovima koji su sasvim drukčiji: ljudi u kojima ima radosti, veselja, želja.

Vaš lik doživljava katarzu, na njega se spušta milost emocije istodobno s kišom, i on je potom sposoban pokazati osjećaje najbližima, sinu i ženi.

Vjerojatno je riječ o tomu da je među njima proteklo vrijeme. Vrijeme liječi sve, i ono je kadro od ljudi koji su se grozno ponašali u životu napraviti da se mijenjaju, da naprave sjajne, dobre stvari. Vrijeme je to koje je odlučilo, vrijeme kiše, vrijeme vremena. Vrijeme odlučuje o tom obraćanju, o dobroti.

KONFERENCIJU ZA NOVINARE EKIPE FILMA KINO LIKA PRATIO IVICA GUNJAČA

Poslije press projekcije u Kinu Valli novinarima je u Circolu predstavljena velika i vesela ekipa filma Kino Lika. Pohvalivši Kino Valli, redatelj filma Dalibor Matanić pojasnio je kako je došlo do ekranizacije istoimene knjige Damira Karakaša. Osim prijateljstva i zajedničkog (ličkog) podrijetla bitan je bio duh romana. Međutim, redatelj nije htio da to bude puka adaptacija već su on i Karakaš željeli naći s jedne strane filmski kod za prijenos iz književnosti u film, a s druge strane tražili su modus kojim bi literarne motive iz knjige nastavili razvijati dalje u filmu. Tako je, pišući scenarij s Milanom F. Živkovićem, došlo do pomicanja radnje iz 1990-ih u ovo stoljeće tj. u razdo-

ARETA ĆURKOVIĆ: OLGA, MOJ FILMSKI DEBI

S obzirom da ste priznata i ugledna kazališna glumica koja najčešće ima dječju publiku, kako ste se snašli u Kinu Lika, u toj hardcore priči Damira Karakaša i Dalibora Matanića? Vrlo zahtjevna i nagrađivana bila je vaša kazališna uloga Sancha Panse u Svibenstvu Don Quioteu. Možete li usporediti to iskustvo s iskustvom gradnje lika Olge?

Ili si glumac ili nisi. Ili si odgovaran ili nisi. Ili ćeš podbaciti ili nećeš. Tu nema između: čovjek se penje stepenicu po stepenicu. Sancho Pansa bila mi je prva zahtjevnija uloga s kojom sam se susrela i u toj sam predstavi iznimno puno naučila. Vjerujem da se te moje dvije uloge dadu usporediti i to na dvije razine – i na razini emocije, i na razini iskustva koje sam stekla kreirajući ih. Uloga Olge kompleksna je, ona se tjelesno ogoljava, ali ustvari, tu je riječ o emotivnome striptizu, ona je ogoljela svoje osjećaje do boli. E, taj intimni, emocionalni dio znatno je teži od samog čina svlačenja odjeće, jer sam bila okružena ljudima u koje imam potpuno povjerenje.

blje uoči pretpostavljenog referenduma 2009. o ulasku u Europsku uniju. Pri tome su se trudili da s lokalnog mogu doći na opći nivo, tj. izbjeći da se događaji, ljudi i zemlja u očima stranaca čine kao bizarni. Karakaš je istaknuo da je on zadovoljan kako se njegove priče pretaču kroz film, bez straha izjavljujući da je – knjiga jedno, a film drugo! Budući da se u filmu radi o intimističkoj „drami o troje stanovnika izoliranog planinskog sela čije osobne tragedije ne dotiče referendum“, da je snimano u Lici, da su značajnu ulogu odigrale životinje (svinje i krave), Matanić je priznao da mu je to bilo najteže snimanje dosad. Također,

KREŠIMIR MIKIĆ: MOJ JE FILMSKI LIK VELIKO I NAIVNO DIJETE

Imao sam problem s ovim svojim filmskim likom, i to već od samoga početka. Zajedno smo, u isto vrijeme (bilo je vrlo zanimljivo), dakle, u isti dan, došli na istu ideju. Dalibor mi kaže – imam ideju, nešto što će nam pomoći oko tvog lika. Rekoh, imam i ja. Ispalo je da govorimo o istoj stvari. Neću vam reći koji je problem bio. Ustvari, nekako se nisam vidio u toj ulozi, nisam našao ništa što bi me zanimalo da bih to igrao. A onda, privukao me taj lik zbog toga što je on jedno veliko dijete. Ima tu naivnost, taj problem. Do tad, gledao sam ga kao lik s problemom, a zamorio sam se igrati uloge likova s problemom. Dakle, priznajem, dugo sam mislio je to komedija, a Kino Lika je ustvari vrlo ozbiljan, tužan film.

potvrdio je da za vrijeme snimanja nije mučena ni ubijena niti jedna životinja. Ali poslije te filmske karijere... Najbolji opis „surovosti“ lokacija snimanja je anegdota: kada su glumci došli u lokalnu gostionicu Danko Ljuština je plastično prokomentirao – «...netko nas je zaje...!». Film je nastao u koprodukciji Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Producentica Ankica Jurić Tilić, osim uspjeha na filmskim marketima u fazi scenarija, pričala je i o najčešćem problemu – kompromisu istaknuvši da na njega nisu pristajali, dok je moto snimatelja filma Branka Linte bio – „Pustiti smo da Lika bude lijepa“.

Treći dan Nacionalnog natjecateljskog programa

Nije kraj Vinka Brešana

Redatelj Vinko Brešan s Festivala igranog filma iz Pule nikad se nije vratio bez nagrade. Njegov debitantski dugometražni igrani film *Kako je počeo rat* na mom otoku iz 1996. najgledaniji je hrvatski igrani film u domaćim kinima nakon osamostaljenja zemlje te dobitnik Zlatne arene za najbolju režiju na Festivalu u Puli. Filmovima *Maršal* iz 1999. i *Svjedoci* iz 2004. osvojio je niz nagrada na međunarodnim festivalima među kojima su i oni u Berlinu, Karlovym Varyma i Motovunu. Drugu Zlatnu arenu za najbolju režiju osvojio je filmom *Svjedoci*, dok je *Maršal* dobitnik Velike zlatne arene za najbolji film te nagrade publike Zlatna vrata. Ove se godine Brešan za Zlatne arene natječe ljubavnom dramom s elementima humora o privatnom istražitelju koji dolazi u kontakt s pornoglumicom čija je ratna prošlost vezana uz njegovu. Film je slobodna prilagodba drama *Žena bez tijela* i *Sinovi umiru* prvi Mate Matišića. U glavnoj je ulozi Ivan Herceg koji tumači privatnog istražitelja i veterana Domovinskog rata Martina čiji se život promijeni kada u srbijanskom pornofilmu prepozna glavnu glumicu Desu u interpretaciji Nade Šargin. Proživljavajući tajnu iz rata Martin kreće u potragu za njom. Istraga ga odvede do Đure iz Pitomače kojeg tumači Predrag Vušović, također zvijezde pornofilma, s kojim otputuje u Beograd kako bi pronašao Desu. Uvjeren da joj je Martin novi makro koji je

dovodi na rad u Hrvatsku, mlada žena ni ne sluti tko je zapravo njezin dobročinitelj... Premijerno prikazan u svibnju, filmu *Nije kraj* ovo je istarska premijera.

OSOBNA ISKAZNICA FILMA

Hrvatska, 2008., 100', 35 mm; produkcijska kuća: Inter film (u suradnji s HRT-om i Vansom – Beograd); producent: Ivan Maloča; koproducenti: Vanja Sutlić, Dejan Vražalić; režija: Vinko Brešan;

scenarij: Mate Matišić, Vinko Brešan, Franjo Moguš (prema dramama *Žena bez tijela* i *Sinovi umiru* prvi Mate Matišića); uloge: Ivan Herceg, Nada Šargin, Predrag Vušović, Ingeborg Appelt, Dražen Kühn, Voja Brajović, Leon Lučev, Mladen Vulić; kamera: Franjo Moguš; montaža: Sandra Botica Brešan; scenografija: Mario Ivezić; kostimografija: Željka Franulović; glazba: Mate Matišić; ton: Marton Jankov, Ranko Pauković; maska: Radmila Todorović Ivatović; specijalni efekti: Mario Kalogjera, Studio Kenges

Prva projekcija u sklopu programa Najbolje od Dana hrvatskog filma

Robert Zuber kao Slučajni sin

Osim natjecateljskog programa u kojem sudjeluju hrvatski dugometražni igrani filmovi, Festival igranog filma u Puli tradicionalno priređuje još jedan program recentne hrvatske filmske produkcije. U Puli se, naime, prikazuju nagrađeni radovi s Dana hrvatskog filma u Zagrebu. U posebnom će dijelu programa biti prikazani laureati 17. dana hrvatskog filma održanih u glavnom gradu Hrvatske od 25. do 30. ožujka 2008. Prvi je naslov u programu srednjometražni dokumentarni film *Slučajni sin* u režiji Tomislava Mršića i Roberta Zubera. Najavljen prošle godine na 54. festivalu igranog filma u Puli, dokumentarac je na ovogodišnjim Danima hrvatskog filma osvojio nagradu Oktavijan Hrvatskog društva filmskih

kritičara za najbolji dokumentarni film. Riječ je o autobiografskoj priči samog Roberta Zubera. Naime, koredatelj i uz Davora Šišmanovića koscenarist, udomljeno je dijete i toj činjenici, sve do nedavno nije pridavao prevelik značaj jer je kroz svoj dosadašnji život bio ispunjen pažnjom roditelja udomitelja. Ipak, nakon smrti majke udomiteljice, birokratski aparat pokušava ga uvjeriti da on roditelje zapravo nema. Na svoj 31. rođendan Robert odlučuje raščistiti svoje nejasne obiteljske i rodbinske odnose. Stupa u kontakt sa svojom biološkom majkom i pokušava doznati tko mu je biološki otac... Film je na rasporedu u ponedjeljak u 20.00 u kinu Valli.

OSOBNA ISKAZNICA FILMA

dokumentarni, 55 min, DV Cam; produkcija Maxima film; režija Tomislav Mršić, Robert Zuber; scenarij Davor Šišmanović, Robert Zuber; kamera Alan Stanković; montaža Hrvoje Mršić; glazba Danijel Maoduš